

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AŠO) XLVII (41)

Štev. (No.) 21

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

9. junija 1988

Velikim možem - hvaležna domovina

Ta napis stoji vklesan v spomeniku Francozom, ki so padli za Francijo. Njegov namen je ohraniti ostanke tistih, ki so si zaslužili hvaležnost naroda.

Ko se v teh dneh spominjamo naših mrtvih med vojno in revolucijo, čutimo, vemo, da ni več daleč dan, ko bo vklesan tudi na slovenskem Parthenonu napis: Domobranci — hvaležna domovina!

Danes se v tujini, kakor že trideset let po tiste groze polnem l. 1945 hvaležno spominjamo naših žrtev. Naj letošnja obletnica njihove smrti poudari predvsem hvaležnost nas živih, ki smo v tujini, obnem pa tudi tistih, ki so v domovini in ki tega ne morejo storiti: Hvaležnost nas vseh domobranci, ki so padli za boljšo bodočnost naroda!

Ko je škof dr. Gregorij Rožman govoril nam beguncem l. 1949 v Buenos Airesu, nas je rotil: Slovenci! Ne pozabite idealov, zaradi katerih ste šli po svetu in zaradi katerih ste se doma ustavljali rdeči nevarnosti. Ohranite jih! Ohranite jih! Če bi te izgubili, bi bila popolna tragika nas in našega naroda!

Danes bi lahko odgovorili pokojnemu škofu: Prav si imel, ti videc prihodnosti. Ohranili smo ideale, ohranili smo spomin na ljudi, ki so za te ideale dali življenja! Leta, desetletja, stoletja bodo pretekla, njihov spomin pa bo živel, vse dokler bodo živeli Slovenci. Živel bo

v nas in naših potomcih — živel bo s hvaležnostjo.

Dolga desetletja so morala preteči, preden se je tudi v domovini nekaj premaknilo. Strašen je bil pečat molka, s katerim so zapečatili komunisti usta slovenskemu narodu. Desetletja so rabili za ponarejanje naše zgodovine, da bi prikazali videz neke osvobodilne vojne, ki je ni bilo, da bi ustvarili videz narodnega izdajstva, ki ga nismo zagrešili ne mi ne oni, katerih spomin obhajamo te dni.

Ne mi ne oni, ki so imeli za geslo: Bog, narod, domovina!

Ne njim ne nam ni bilo treba čakati povelj iz Moskve — trdno smo vedeli, kje je naše mesto. Ni šlo nam za oblast v tistih strašnih dneh, vsem nam je šlo za preživetje naroda. Ni bil narod tisti, ki je delal sramotno kupčijo za njihova mlada življenja, ni bil narod tisti, ki jih je obsodil. Komunistična partija je bila, ta ista, ki se danes bori za preživetje. Ta ista, ki je strla živo moč naroda — slovensko domobranstvo — ga nečloveško poklala, skrivaj zagrebla, kakor zagrebe divja žival svoj plen, skrila ta veliki v nebo vpijoči greh pred narodom, ko pa je prišel na dan, jih je opljuvala s psovko narodnega izdajstva. Njih mrtve, nas žive, cel slovenski narod pa pahnila v največjo duhovno stisko, kar jih pomnimo v naši zgodovini.

Pravijo, da je zgodovina prizanesljiva do junakov. Ni prizanesljiva do teh naših junakov-mučencev, katerih se spominjamo danes. Do teh, katerih resnico vpijemo že trideset let v svet, ki je naša in naša naroda resnica: Bog, narod, domovina!

Bog! Ki nas je ustvaril, ki nam je dodelil tisti prelepi košček sveta pod Triglavom; ki mu je naš narod postavljala hrane na čast po vseh slovenskih gričih; kateremu se je zahvaljeval v dobrih časih in mu pel; kateremu se je priporočal v stiski; kateremu se je predal.

Narod! Narod, v katerem smo bili na-rojeni, ki se je stoletja upiral tujim zavojalcem, ki si je od svojega nastanka svobodno volil lastne kneze na Gosposvetem polju, jih z udarcem na lice opominjal, da jih čaka kazen za zlorabo oblasti, opominjal, naj bodo pravični do reveža, ki so morali narodu priseči zvestobo, ker jim je on podelil oblast, ker je bil svoboden. Ta narod je čuval svoj jezik, ker je vedel, da z njim stoji in pade. Spoštoval je kmečko okornost Trubarja, tresel se je s Prešernom zanj, poslušal je igrivega Levstika, jokal je z Gregorčičem, s Cankarjem je upal na boljše čase, prenašal je predsmrtno grozo z Balantičem, s Papežem je v sanjah govoril izza morja v njem, z Debeljakom je obtoževalno zakričal krvavim oblastnikom, z Zupanom je protestiral, z Mrakom je molil, Rebula mu je kazal pot, s Štihom je upal in ni doživel.

Demovina! Tisti prelepi košček zemlje, na katerega so gledali s pohlepom tisočletje in več naši sosedje, za katerega so barantali po vseh mednarodnih sejmiščih, katerega so razkosali nemški fevdalci, katerega so hodili ropat stoletja Turki, kateremu so bili ti, ki se jih spominjamo danes, zvesti ninovi, ki so svojo zvestobo potrdili s smrtjo. Na ta spominski dan bi lahko vzkliknili s tebensko Antigono: „Ker sveto smo dolžnost izpolnili.“ Zato ležimo po vseh krajih slovenske zemlje, zato ni prostora za nas v blagoslovljeni zemlji, za katero smo se borili!

Bog! Približaj nam čas njihovega poveljanja, prikaži njihovo žrtev narodu v pravi luči, moči nam daj, da njihove ideale ohranimo, in ko jih bo naš narod spoznal, se bo hvaležno vrnil k Tebi!

Tone Brule

POROČILO O SPOMINSKI PROSLAVI BO OBJAVLJENO PRIHODNJIČ.

lji so tiho. Vprašujemo se, ali so na naši strani ali ne! — Zahtevamo, da Tasiča in Janšo takoj izpušte, da ostaneta na svobodi med sojenjem in da se jima dovolijo civilni branilci, ne vojaški!“

Botteri tudi pravi, da je dokumente z vojaškimi tajnostmi, ki jih je našla policija na Tasičevi mizi v uredništvu Mladine, tja podtaknila policija.

Ljubljanska Zveza komunistov je takoj sklicala sejo, na kateri so obravnavali ta primer, ki je tudi povzročil, da so pričeli prihajati protesti od slovenskih in beograjskih intelektualcev z zahtevami, naj obtožene takoj spuste iz vojaške ječe.

Prišel se je pritisk na slovenske časnikarje in oporečnike, najprej s strani vojske, ki je več ali manj neodvisna od slovenske partije, pač pa je pod vodstvom centralistične jugoslovanske.

Verjetno je, da se bo to zapiranje še razširilo, na vsak način pa je grožnja vsem, ki bi si upali pisati samostojno in kar v resnici mislijo. Videlo se bo tudi, kaj v resnici hočejo slovenski partijski voditelji:

„Zapirajo nas, a politični vodite-

Gradivo za slovensko ustavo in politična emigracija

Objava „Gradiva za slovensko ustavo“ v Časopisu za kritiko znanosti“ v mesecu aprilu 1988 v Ljubljani je vzbudila veliko pozornost in presenečenje v domovini, po objavi v „Svobodni Sloveniji“ dne 26. maja pa tudi v slovenski politični emigraciji. Ko beremo to gradivo in zlasti osnutek za novo ustavo, je treba priznati, da je skupina zavednih in demokratično usmerjenih javnih delavcev, pisateljev in sociologov v Sloveniji v danih razmerah zbrala in izdala pomembno delo.

Slovenska politična emigracija to „gradivo“ z veseljem pozdravlja, saj so v njem ideje, s katerimi slovenski demokrati v zdomstvu od nekdanje načelne soglašamo ter jih že desetletja v svojem tisku in na zborovanjih ohranjamo in širimo. To so ideje, ki izhajajo iz narodove pravice do samoodločbe in tudi do državne samostojnosti, iz njegove potrebe po politični, gospodarski in kulturni samobitnosti ter iz težnje po dejanski demokraciji in pravni državi.

Slovenska politična emigracija, njene demokratične stranke in politična gibanja postavljajo enake zahteve po politični, kulturni, verski in gospodarski svobodi, ki naj temelji na spoštovanju človeške osebe. Tako zahtevo je postavil na primer tudi v svoji izjavi oktobra 1985 Slovenski narodni odbor (SNO), z besedami, da je le v politični svobodi mogoč naš resnični kulturni in

gospodarski razcvit pa tudi nepristranska raziskava naše polpretekle zgodovine, ki naj osvetli z lučjo resnice vse pretvare, katere namerno širi komunistični režim v domovini.

Tudi zahteva po državni samostojnosti, ki je izhodišče novega ustavnega predloga je izražena v izjavi SNO, prav kakor v programih demokratičnih strank, ki ga sestavlja. Podobno kot ustavni predlog tudi SNO jasno zastopa stališče, da o vstopu ali izstopu slovenske države v kakršnokoli zvezo držav ali v mednarodne tržne enote svobodno odloča slovenski narod sam, na podlagi svoje demokratične ustave. Razveljavljeno je, da se ustavni predlog strinja tudi z zahtevami SNO, da naj bo v novi družbeni ureditvi vrnjeno prvotno mesto vrednotam osebnega dostojanstva, družine in naroda, katerega je Slovincem iztrgala marksistična ideologija s pomočjo državnega nasilja. Ta naloga naj bo v prihodnosti zaupana svobodnemu delovanju družbenih, kulturno-moralnih silnic.

Objava gradiva in osnutka nove slovenske ustave kaže na bistveno enotnost slovenskih demokratov doma in v svetu. To vzbuja veliko upanje, da se bo združenim slovenskim demokratičnim silam posrečilo izbojevati tako ureditev Slovenije, kot jo Slovenci po svoji politični in kulturni zrelosti zaslužimo.

Rudolf Smersu

Pred vojaško sodišče

Ze dalj časa smo dobivali iz Slovenije vesti, da je tamkajšnje vrenje in oporečništvo marsikomu, na poti, predvsem seveda centralistom. Med njimi pa prvači vojska. Rečeno je bilo, da se pripravlja čistka, ki bi uravnavala vse dogajanje v Sloveniji v stari tir.

V zadnji 10. (majski) številki Nove Hrvatske, ki izhaja v Nemčiji, je pod naslovom Armija proti Sloveniji izšlo zanimivo poročilo, ki ga v izvlečku podajamo:

Po informaciji iz verodostojnih virov smo izvedeli, da je komandant Ljubljanskega vojnega okrožja general Višnjic obiskal slovenskega tajnika za notranje zadeve Tomaža Ertla. V imenu Vojnega štaba oboroženih sil iz Beograda je general zahteval garancijo o lojalnosti članov Notranje uprave (to pomeni UDBE), če bi bilo potrebno uvesti v Sloveniji strožje postopanje ali zapreti večje število oporečnikov.

Istočasno je general Višnjic predal Ertlu tudi daljši spisek imen raznih oseb iz slovenskega javnega življenja, med katerimi so najuglednejši in najbolj aktivni slovenski intelektualci, mlajši politiki, časnikarji in znanstveniki. Vse te bi bilo treba vsaj zapreti, na vsak način pa jim onemogočiti javno delovanje.

To novico je Ertl sporočil šefu slovenskih komunistov Kučanu in CK

Do tu poročilo v Novi Hrvatski. Kaj so v Centralnem komiteju sklenili, se ne ve. A lahko domnevamo, da niso potegnili z vojsko (vsaj javno ne), kajti ni bilo slišati, da bi bili oporečniki kako ovirani. Znano je, da so zaradi afere Mamule in njegove vile umaknili obtožnico proti A. Novaku, ki je kot mednarodno znani časnikar imel veliko poznanec na Zahodu; Francija Zavrla, urednika Mladine, pa so obtožili le žalitve Mamule, ne pa Jugoslavije, in se ta proces vodi pred civilnim sodiščem (trenutno je prekinjen) ter Zavrl ni v zaporu.

V zadnjem tednu pa so prišle nove vesti. Kot vse kaže, so se v Beogra-

du — ali v vojski — odločili, da ukrepajo po svoje, če jim že slovenska partija ni nudila pomoči.

Po telefonskih obvestilih iz Evrope in po poročilih mednarodnih agencij v Buenos Aires Heraldu smo izvedeli, da so se pričele polniti ječe. V kratkem tednu so zaprli tri mlade ljudi in jih postavili pred vojaško sodišče, kajti očitajo jim izdajanje vojaških tajnosti ter jim grozi proces za zaprtimi vrati in daljša ječa.

Pojdimo po vrsti:

V torek, 31. maja so vojne oblasti zaprle Janeza Janšo, voditelja slovenskega pacifističnega gibanja, ki si je predvsem prizadeval, da bi mladi lahko odslužili vojaški rok s civilno družbo. To gibanje je med slovensko mladino imelo velik odmev. Janša je veliko in kritično pisal o vojaških problemih v Novo revijo, Mladino in drugam. Med drugim je tudi pred kratkim izdal Dnevnik Štaneta Kavčiča, pred leti odstavljenega predsednika slovenske vlade. Tridesetletni Janša, diplomiran na ljubljanski fakulteti za časnikarstvo, je tudi član vodstva Socialistične mladine Slovenije in kandidat za njenega predsednika.

Istočasno z njim so zaprli tudi majorja Ivana Borštnerja. Obema so naredili preiskavo in „našli“ pri njiju razne dokumente „vojaškega izvora“. Oba so obdolžili „širjenja vojaških tajnosti“ in postavili pred ljubljansko vojaško sodišče.

A še ni bilo dovolj. 4. junija so aretirali časnikarja Davida Tasiča, ki tudi sodeluje pri tedniku Mladina, na njegovem domu na Mostu na Soči; deležen je bil iste usode kot prejšnja dva.

Začetek teh pogromov je vzbudil slovensko javnost. V najnovejši številki Mladine, ki je izšla v ponedeljek, 6. junija, se je glavni urednik revije Robert Botteri postavil v bran obtoženim in jasno zahteval pravico: Pravi v „odprtem pismu“ v Delu (Prevod je iz angleških virov):

„Zapirajo nas, a politični vodite-

Tisoč let krščanstva v SZ

Leta 988 je kijevski princ Vladimir (Ukrajina) poročil sestro bizantinskega cesarja. Eden izmed členov poročne pogodbe je bil prestop Vladimirja v krščansko vero. Princ je zaukazal svojim podanikom, da tudi oni sprejmejo krščansko vero. Cerkveni zvonovi v SZ molče že skoraj 70 let pa tudi letos ob tisočletnici še ne bodo zvonili, le nekaj javnih slovesnosti bo režim dovolil.

V Moskvi bosta dve važni konferenci: ene se bodo odležili predstavniki mnogih krščanskih ver, tudi katoliške, druge svet ruske pravoslavne Cerkve. Papež Janez Pavel II. je bil v zadnjem momentu povabljen. Udeležbo je odklonil, ker je povabilo bilo omejeno na Moskvo, on pa je hotel istočasno obiskati težko preizkušeno katoliško Cerkev v Litvi in Ukrajini.

Preganjanje ver je bilo v Sovjetski zvezi strašno. Lenin in Stalin sta hotela vero povsem iztrebiti. Preganjanje je bilo po grozoti takoj za rimskim mučeniškim obdobjem 300 let. Od 48.000 tisoč cerkva, jih je ostalo aktivnih 6.800. 50.000 duhovnikov, redovnikov in sester je bilo ubitih ali eliminiranih v taboriščih. N. Kruščov je zaprl polovico preostalih aktivnih cerkva.

Bo bolje pod Gorbačovom? 168 verskih zapornikov je bilo izpuščenih, 220 pa še ne. Nekaj deset cerkva

ali so res za liberalizacijo ali večjo svobodo, kakor govore na vsa usta, in bodo stopili v obrambo obtoženih in zaprtih, ali pa bodo popustili, da pač vojska naredi red, kakor ga partija hoče, da bo lahko še dalje neomejeno vladala.

Dolžnost naše politične emigracije je, da podpremo svobodo mišljenja in objavljanja, zaradi česar so bili v resnici postavljeni ti trije pred sodišče, in da javno ožigosamo prisilo partije in vojske, ki hočeta zadušiti še tako majhne klice svobodnega duha.

TDml.

kva so zadnja 3 leta odprli in tiskali 100.000 Biblij. Državni urad za verske zadeve je še vedno voden po strogih Stalinovih zakonih. Država ima prostost, da propagira ateizem, verniki in Cerkev pa morajo molčati. Cerkev je praktično last države! Vsake tri mesece mora vsaka cerkev navesti statistiko krstov, darov, sveč, etc, razume se, da ni dobro, če je statistika preveč pozitivna. Po službi v cerkvi duhovniki ne smejo govoriti z verniki.

Kljub takim in sličnim težavam vera živi in se celo krepi. Pravoslavni računajo s 50 milijoni vernih; katoličani (ukrajinski uniat) 10 milijonov, protestantov je 5 milijonov. Omejena mesta v semeniščih so vsa polpolna. Pravoslavna hierarhija hvali odnose z državo, vprašanje je seveda, koliko je to iskreno. Katoličani v Litvi se močno pritožujejo, žalosten je položaj ukrajinskih uniatov, ki so še vedno v ilegali.

Dilema Gorbačova med svobodo ali eliminacijo cerkva je velika. Po eni strani je komunistična dogma, da je vera opij ljudstva, in dejstvo, da vera dviga zavest človekovega dostojanstva in njegovih pravic. Po drugi strani ne more SZ postati model civilizirane države, ako se je drži madež preganjanja vere. Tudi ne gre zanikati pozitivne vloge vere v formaciji boljše človeške družbe. Tu gre za obupno število razporok, pijačevanja in povsem negativnega odnosa do družbene lastnine in dela.

Nedvomno so komunistične države v vzhodnem bloku in Sovjetski zvezi vero spravile v položaj, da je ne smatrajo več za nevarno. Gledano iz te perspektive je pričakovati, da bodo vera, verniki in Cerkev tolerirani. Paziti samo mora, da ne bo postala preveč uspešna in preveč vidna. Danes se more reči že z neko gotovostjo, da kot so kristjani prestali preganjanje Rima, so v glavnem tudi že prestali najhujšo fazo preganjanja komunističnih diktatur.

dr. P. U.

Gallusov koncert Marijinih pesmi

Najpomembnejši slovenski pevski zbor v Buenos Airesu, Gallus, obhaja letos 40-letnico rednega dela, mlad in svež, poln zanosa in svetlih ciljev. Življenjsko moč zajema v zvestobi in vdanosti pevcev, neutrudljivosti zborovodkinje Anke Gaserjeve in v očetovski pomoči zborovega prvega dirigenta dr. Julija Savellija. V dolgih 40 letih se je v zboru vrstilo lepo število pevcev, prenekateri so pripeljali svoje otroke, zbor je res prava pevska družina. Važno obletnico je zbor pričel proslavljati z izborom najlepših Marijinih pesmi. V soboto, 29. maja, je v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši pripravil koncert Marijinih pesmi, večinoma slovenskih skladateljev. Na novih orglah je spremljala prof. Mirjam Klemenc.

Prvi pozdrav Mariji je bila Sattnerjeva „Pozdravljena, nebes Gospa“. Vesel vzklj je prešel v lep in pristrčen solospjev sopranistke Anice Rode. Otroško preprosto, a izredno dovršeno so zapeli Vavkenovo „Cvetje trgam“. Gruberjeva „Marija, vir sladkosti“ je stara znanka, ena najlepših Marijinih pesmi. Mežnarjev Janez jo je s svojim baritonom osvežil in približal. Jerebova „Mirno nam plove čolnič življenja“ nas napolni z optimizmom in mirnostjo, Anica Mehletova je svoj solo podala sigurno in prijetno. Gruberjevo „Prošnjo“ je začel tenorist Vinko Lazar, zbor ga je harmonično in zlito dopolnil. Deschmeierjeva „Beseda sladkih harmonij“ se je pela v slovenskih cerkvah že od nekdanj. Marsikoga je stisnilo pri srcu, ko se je spomnil, kako je zvenela v domači cerkvi. Gruberjevo „Kdo je ta“ je zapel zbor z lepim dopolnilom baritonista Janeza Mežnarja. Adamičevo „Ti, o Marija“ je pel zbor, baritonski solospjev pa mladi, obe-tajoči Tone Rode. Naslednjo smo slišali Sattnerjevo „Slavite Marijo“, zbor in tenorski solo Janeza Jerebiča, ki je z žametnim glasom in prepričljivim nastopom osvojil poslušalce. Zangl: „Pojoč se oglašimo“ je prepletanje zbora s solospjevom, ki ga je lepo podal Tone Mežnar. — Skoraj vse Mavove pesmi so posvečene Mariji, Mav je bil Marijin skladatelj. Njegovi skladbi „Mila podoba“ in „Rožni venec“ (s solistko Anjo Rodetovo) sta nežni izjavi ljubezni Marijinega otroka. Zanglova „O, Marija, iz višave“ je pre-livanje zborovega petja in dvospeva (Anica Rode in Matjaž Maček). Gruberjevo „Marija, moja sreča“ je začel Janez Mežnar s samospjevom, zbor je prošno nadaljeval. Schwabova „Zdrava Marija“ je zborovska skladba s solističnim vložkom, ki ga je pela Anica Rodetova. Njen izredno lepo pobarvan sopran vedno znova prevzema in navduši. Engelhartova „Dajte mi zlatih strun“ je kot

poznavanje Mariji na čast. Tenorski samospjev je odlično zapel Janez Jerebič. „Tebi ta pozdrav doni“ (Niedrist) je pel zbor, Anica Mehle in Janez Mežnar sta zapela vmesni duet. Tomčeva „Mati Brezma-dežna“ je polno zvenela. Koncert so zaključile Gruberjeva „Sonce že zahaja“, Foeisterjeva „Ave Marija“ (iz „Gorenjskega slavčka“) in mogočna Sattnerjeva „Marija, kako si ti lepa“ (solista Janez Mežnar in Matjaž Maček). Navdušeno ploskanje na koncu koncerta so pevci poplačali s ponovitvijo Mavove „Rožni venec“.

Praznično vzdušje je bilo popolno, saj je bil koncert izjemoma v cerkvi. Ljudje so se vedli spoštljivo, tudi pred začetkom ni bilo slišati govorjenja, komaj šepetanje. Med petjem je bilo med publiko vse tiho, v premoreh razen ploskanja ni bilo ničesar slišati. Čeprav je bil koncert brez odmora, je napetost med poslušalci ostala do zadnje pesmi enaka, kar je za dolgi nastop nekaj posebnega.

Zvočnost prostora je v cerkvi odlična, kar je bilo v prid poslušalcem, pa tudi pevci so pokazali, da se bolje počutijo, ker se med seboj dobro slišijo. Prostor, ki je bil sicer namenjen pevcem, so razširili, da so udobneje stali. Vesela barva ženskih uniform je tudi vplivala na vedro razpoloženje.

Poleg navdušenega ploskanja in srečnih obrazov je bilo cvetje za dirigentko in za dr. Savellija še zunanji izraz priznanja in hvaležnosti. Priznanje zasluži pač tudi zbor, saj člani prispevajo nemalo truda in žrtev. Dostikrat prihajajo na vaje od daleč, utrujeni od vsakdanjih dolžnosti. Veže jih pač ljubezen do slovenskega petja, ki je ena največjih sil naše skupnosti. Po tem koncertu smo se razšli trdno prepričani, da bomo v Marijinem varstvu in prežeti s slovensko pesmijo obstali v vseh viharjih.

M. J.

Koroška

Pred kratkim — 10. maja — je celovška Mohorjeva družba v gostilni Sandwirt pri cerkvi Gospe Svete na Gosposvetskem polju predstavila novo knjigo, dr. Marjana Zadnikarja: **GOSPA SVETA IN GOSPOSVETSKO POLJE**.

Prvič izide o Gospe Sveti in Gosposvetskem polju, ki slovi tudi v slovenski zgodovini, vodič v slovenski, po katerem bodo gotovo radi segli slovenski romarji iz vseh treh Slovenij.

Dr. Marjan Zadnikar je kot umetnostni zgodovinar izvedenec za tovrstna vprašanja.

Pozdrav škofa Jenka

Koper, 28. 4. 1988

Spoštovani gospod predsednik ZEDINJENE SLOVENIJE!

Šele pred enim tednom sem prejel Vaše velikonočno voščilo, kate-rega ste podpisali Vi kot predsednik, Emil Cof pa kot tajnik. Istočasno sem prejel voščilo od SDO, podpisana Nevena Magister kot predsednica in od SFZ, podpisan Dominik Oblak kot predsednik. Ker imajo vse tri organizacije svoje središče v Ramón Foleonu 4158, se vam vsem skupaj prav pristržno zahvaljujem. Prejšnjo nedeljo smo imeli svetovni molitveni dan za duhovne poklice, prihodnja nedelja pa že na prvi maj z začetkom šmarnične pobožnosti. Letošnje je napisal bodoči salezijanski inšpektor Stanislav Hočevar, dosedanji ravnatelj Metodovega zavoda v Celovcu. Ljubljana je imela prejšnjo soboto prvi del Pastoralnega obnega zbora, drugi del pride na vrsto 22. oktobra. Udeležilo se ga je blizu 750 članov. Gre za poglobitev verskega življenja. V naši koprski škofiji smo malo zadaj. Zelo malo imamo vernih izobrazbenih mož. V tem pogledu nas Vi krepko posekate. Sedaj po veliki noči je precej birm, tudi name jih bo

nekaj odpadlo. 26. junija imam kar dve birmi, pa se ne upam udeležiti romanja na Krko, ko bo papež tam na Eminem grobu.

Seveda se rad spominjam lanskega obiska pri Vas. Bilo je to nekaj edinstvenega v mojem življenju. Naj Vas Brezjanska Mati božja, katere cerkev imate v svojem središču Ramón Falcónu 4158, varuje in krepko podpira zlasti še mladino, ki je v dno bolj izpostavljena. Vtis imam, da se politične razmere pri nas malo izboljšujejo, da bo lažja povezava z Vami. — Občinske oblasti v Kopru so dale dovoljenje za gradnjo nove župnijske cerkve v koprskem predmestju Markovec. Spričo velike inflacije in stalnega porasta cen gradnje ne bo lahko izpeljati, pa poguma nam ne manjka. Toliko za danes.

Iz San Martina se mi je oglašila družina Pavlovič: Kristina Lučka, Oskar. Se tudi njim zahvaljujem in jim vračam pozdrave. Vaju dva kakor vse člane Zedinjene Slovenije najpristržneje pozdravljam ter kličem na Vas vse božje blagoslove.

+ Janez Jenko, škof v pokoj

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Teden smo preživelj ni kaj mirno, medtem ko je predsednik Alfonsín znova romal po svetu. Katero je bilo to njegovo potovanje, je težko ugotoviti, ker je, kot mu očitajo nasprotniki, raje zunaj države, kot znotraj. Humoristično pristavljajo, da ga pač zanj hvalijo, doma pa grajajo, ker jim zunaj ni treba plačevati napak radikalne vlade, mi jih moramo pa drago plačevati.

MATI DOMOVINA

A pustimo te šale in se omejimo na realnost. Ta nas je povedla v Spanijo, ki za našo državo posebej „materno domovino“. Domala vsa latinska Amerika (le nekaj izjem je, tako npr. Brazil), ima korenine svojega ustavnega življenja v Spaniji. Težko je torej ta činitelj pustiti ob strani tudi na političnem področju.

Poleg drugega delovanja, je predsednik Alfonsín v Madridu podpisal pogodbo gospodarskega sodelovanja, ki znaša zavidljivo višino 3.000 milijonov dolarjev. To sedanja vlada obeša na veliki boben in skuša prikazati vse ugodnosti, razmah in napredek, ki ga bo to prineslo. A opazovalci, ekonomisti in tudi podjetniki so bolj skeptični. Ne morejo pozabiti kakšne hvalospeve so peli ob priliki podpisa slične pogodbe z Italijo, pa se je potem izkazalo, da niso te rožice brez trnja.

Konkretno, zlasti peronistična opozicija ostro kritizira pogodbo, ker da ima od njih korist le Italija. Sedaj se bojé, da bo kaj sličnega s Spanijo. Konkretno že omenjajo pogodbo telefonske družbe, pa kateri bodo delno privatizirali argentinsko telefonsko družbo, s kapitalom, ki ga bo prislonila španska družba. A dejansko se je, v tem oziru, Argentina predala Spaniji, ki bo izvajala na telefonskem področju dejanski monopol. Nekateri pa še dodajajo, da je španska telefonska družba, na samem iberijskem polotoku, kaj neredna in nje postrežba izredno slaba. Kakšen napredek naj bi bil to?

Če se vrnemo na te pogodbe, je treba ugotoviti, da so gotovo same po sebi koristne, zlasti za državo, ki se nahaja v anemičnem stanju. Treba je tudi upoštevati, da naj bodo odnosi še tako „materinski“ (ali pa „očetovski“ v primeru Italije), vsaka država najprej išče lastno korist. Danes domala nihče ničesar ne stori iz ljubezni, ali za vbojajme. Napaka je, da se hoče prikazati kot

Janez Vasle

Opere in koncerti v Evropi

Ljubljanska opera ima tradicijo, ki jo vsi Slovenci zelo dobro poznamo. Kljub ekonomski krizi ljudje zvesto hodijo na predstave. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička pri Figarovi svatbi, ki so jo predstavili v slovensčini. Dobri pevci, predvsem sopranistka Višnja Pavlovič (grofica) in hrvaška mezzosopranistka Inge Heine (kerubin). Tudi ostali so se dobro odrezali: Ferdinand Rodovan (grof Almiva), Franc Javornik (Figaro), Irena Vremšek-Bar (Suzana) in bivši oktetovec Jože Kores (Don Kurzio), med drugimi. Scenerija je bila pod kritiko. Dunajski dirigent Wolfgang Scheidt pa je nenavadno hitro vodil. Vso noč se mu je mudilo. Med predstavo je kronist srečal rojaka Marka Bajuka, baritonista iz Men-doze, ki je v ljubljanski operi angažiran.

Precej polemike so vzbudili božični koncerti Slovenskega okteta po celi Sloveniji. Več kot dvajset nastopov v Ljubljani, Slovenskih Kojnicah, Mariboru, Kranju, Jesenicah, Celju, Ptujju, Prevalju, Škofji Loki, Vrhniki, Gorenjem Logatcu itd., je skupina priredila skupaj z organistom Hubertom Bergantom. Predvsem so jim očitali ceno vstopnic. Kronist je poslušal tistega v župnijski cerkvi na Viču, v Ljubljani. Polna cerkev je pozorno poslušala petje oktetovcev, katerih sedanja zasedba je bolj komornega značaja. Program natančno naštudirajo, pojejo ubrano

uslugo nekaj, kar bomo morali drago plačati.

SE O PRORAČUNU

Ko se je predsednikova komitiva vrnila domov, se je znašla pred podobnim položajem kot ob odhodu. Nobenega čudeža, nobene zboljšave. Problemi so ostali isti, nerešeni. Zato je gospodarski minister pričel pripravljati načrt za nadaljnjo akcijo, in to v dveh smereh, v dveh istočasnih spopadih. Omenimo najprej proračun, ki smo ga delno že opisali zadnjič. Dodajmo v tem smislu, da bo Sourouille pohitel v kongres, da ga uradno predstavi. Medtem pa je proračunska komisija poslanske zbornice pričela z rušilnim (ali konstruktivnim?) delom. Po volitvah 6. septembra lanskega leta ima v tej komisiji večino opozicija. Ta se je naveličala, da vlada še vedno ni poslala zakonskega teksta v preračeto, in sklenila, da pripravi lasten zakon o proračunu. To je seveda bolj politična, kot realistična poteza, a s tem radikalom delajo preglavice. Da opozicija more to storiti, se združijo peronisti z liberalci in levičarskimi intransigenti. Oni bodo dejansko mogli blokirati in spremeniti tekst, ki ga bo končno poslala vlada. Zato taka skrb ministra Sourouilla.

Drugo ministrovsko delo je narediti nekoliko reda v gospodarskem delovanju. Ko se je vrnil iz Spanije (po obisku ZDA, kjer je Alfonsín pogorel s svojim predlogom glede zunanjega dolga), se je znašel z dolarjem, ki je zapil cepin pod vrhom desetih avstralov. Ni čudno, če upoštevamo, da je inflacija nezadržna in da je vlada sama sprožila spekulacijske dirke. Poglejmo: davek na „plazo fijo“ (bančne vloge za določen rok), je sprožil hud pobeg teh fondov, ki so se zatekli pod plašč dolarja. Dolar je poskočil in za sabo potegnil borzo in ostalo finančno delovanje. Vlada je morala sama dvigniti višino obresti na davčne vloge, in ostali smo na istem, le z višjim dolarjem. Itak ga že nihče ne more ustaviti, vsaj pri nas ne.

Inflacijo skuša Sourouille ustaviti s sporazumom med vlado, podjetniki in sindikati. To je že stara viža, ki je nihče nikdar ni pravilno žvižgal. Tudi sedaj se sliši „fušanje“ predno smo sploh začeli peti. Podjetniki gledajo na vso zadevo z

nezanimanjem, drugi se kaj kritično o njej izražajo. O sindikatih ni govora. Za to sredo, 8. junija, je bil predviden podpis „alternativnega gospodarskega programa“, ki naj ga bi rodile opozicijske stranke (ne liberalci) in predstavniki Glavne delavske konfederacije. Od podjetniške strani se je tej avanturi pridružil Humberto Volando, predsednik agrarne federacije. Kot sicer bo vse ostalo le pri zapisanih besedah, a samo po sebi to vlaga neke vrste veto na vladne napore koncertacije.

GLASOVI, GLASOVI GLASOVI

Zanje se pulijo bodoči možni in nemožni predsedniški kandidati. V tem ima radikalni predkandidat Angeloz svojo prednost. Njegova potrditev je gotova, nihče o njej ne dvomi. Medtem med peronisti še ni izrečena zadnja beseda. Zato Angeloz lahko govori vsej državi, o svojem gledanju na krizo in na nje rešitev. Peronistična kandidata (Menem in Cafiero), pa morata govoriti enakrat le peronistom, ki bodo odločili notranjo volitev. Tako Angeloz izstopa kot mnogo bolj stvaren, resen in sposoben kandidat, kljub negativnemu vplivu delovanja sedanje radikalne vlade. Treba bo v tem oziru počakati, da se konča peronistična „notranja“ in potrjeni kandidati prične razglabljati o svojem programu.

Ko že govorimo o peronistih, omenimo, da se ponovno debatira o vprašanju „razbitja“. Stvar je taka: vsi pričakujejo, da bo zmagal Cafiero. Če se to res zgodi, se bo (po lastnih besedah), vrnil k funkcijam guvernerja in mirna Bosna. Če prepričljivo zmagata, tudi ni težak odgovor glede bodočnosti. In če bo stvar enaka, bi se lahko Menem vdal skominam samostojnega nastopa.

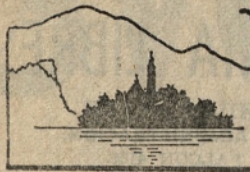
Tisti, ki stvar poznajo, trdijo, da on sam nima tega namena. A nihče si ne upa reči dokončne besede. To bi pomenilo konec peronističnim upom za zmago, razen če bi se potem, v volilni zbornici, združili okoli najbolj voljenega peronističnega kandidata. Ker pa se peronisti dobro poznajo in vedo, da bo to tudi v bodoče problem stranke in njenih tokov, še vedno po svoje sanjajo o spremembi ustave in o uvedbi volilnega zakona „ley de lemas“, kot je to v Urugvaju. Zato se je v radikalni vladi znova zasvetila iskrica upanja o možnosti ustavne reforme. Ta iskrica je tlela pod pepelom pogorišča realnosti. A če stvar resno pogledamo, bo kot iskrica še naprej ostala. Do predsedniških volitev ni govora o ustavni spremembi. Morda potem. Morda...

(2) harmoniki z Abbodom in pianistom Pollinijem na čelu uspešno nastopali v Parizu, Neaplju in v milanski Scali.

Druga izredna oddaja je bila gala-koncert v Prinzregententheateru v Münchnu. Hišo so zgradili v začetku stoletja v isti namen kot Bayreuth, izključno za Wagnerjeva dela. Pred kakimi tridesetimi leti se je koncertno in operno delovanje čez noč nehalo. Novo otvoritev so slavili kot izreden dogodek skozi ves januar. V omenjenem koncertu so nastopali pevci Julia Varady, Cherly Studer, Agnes Baltsa, Giacomo Aragall, Nicolai Ghiurov, Hildegard Behrens, Francisco Araiza, Evgeny Nesterenko, Kurt Moll, Gwyneth Jones in Ruggero Raimondi. Dirigenta Pateneja je zadnji trenutek zamenjal Leopold Hager. Teden dni pozneje se je predstavil Plácido Domingo in očaral Nemce, ki so se skoraj stepili, da bi lahko zasedli kakšno mesto pri generalki in eni vaji, ker so bile za koncert že vse vstopnice razprodane.

Zadnji „koncert“ v Münchnu pa je bil malo drugačen. Prijazno povabilo in zanimanje za šport sta kronista peljala na Olimpijski stadion, kjer sta merila moči za evropsko nogometno prvenstvo Bayern München in Real Madrid. Sedemdeset tisoč gledalcev je navdušeno sledilo tekmi kljub temu, da je snežilo ves prvi polčas. Nemci so vpili „Javohl“ do osemdesete minute, ko so zmagovali 3:0. Španci so odgovorili „Olé“, ko so zadnjih pet minut zabili dva gola in se tako postavili tik pred kvalifikacijo. Za gretje je prišlo na vrsto prijateljsko toplo vino.

K o n e c

NOVICE IZ SLOVENIJE

DIVAČA — Škratelnova hiša je edinstven arhitektonski kraški spomenik iz 17. stoletja. Je pa potrebnosti obnove in krajevno turistično društvo se je zavzelo zanj. Najprej hočejo zbrati potrebna sredstva za prenovo, potem pa tudi urediti za ogled in drugačno uporabo.

LJUBLJANA — 250 mladih se bo sestalo meseca julija na srečanju federacije pobratenih mest. Stanovali bodo v dijaških domovih na Gerbičevi in razpravljali o prostem času in njegovi uporabi, o izkušnjah bivanja v mestih in odnosu mestnih organov pri reševanju problemov mladih.

LJUBLJANA — Nacionalni muzeji so precej revni. Pravijo, da od desetih noben nima videorekorderja ali kamere in le eden (prirodoslovni) ima računalnik. S prostorom je stiska, zato naj bi zgradili novega, ki bi vseboval stalno muzejsko predstavitev slovenske zgodovine. A že ime je malce kočljivo: Muzej ljudske revolucije... V njem bi hranili zbirke od leta 1918 dalje, prejšnje bi pa ostale v Narodnemu. Zanimivo!

MILANO, Italija — V galeriji Antonia Jannone so razstavljali 57 Plečnikovih risb. So del zbirke Arhitekturnega muzeja v Ljubljani, ki so za italijanske ogledovalce zelo zanimive. Te slike niso del večje potujoče razstave.

LJUBLJANA — 80.000 enofaznih električnih števecv bo v enem letu izvozila ena izmed Iskrinih tovarn v Malazijo. Števec bo oddal v kosih, obenem pa bodo izučili potrebne strokovnjake iz te dežele, da jih bodo vzdrževali, kontrolirali, merili in tudi sami proizvajali. Je to prva tovrstna pogodba z Malazijo in bo stopila v veljavo v mesecu avgustu.

LJUBLJANA — Mineralnih gnojil so lani slovenski kmetje uporabili 242 tisoč ton, v katerih je bilo 90 tisoč hranilnih snovi. V povprečju bi to znašalo 141,48 ton hranilnih snovi na hektar obdelovalne zemlje. S to številko se pa Slovenija zelo približa evropskemu povprečju (142,7), čeprav za vso Jugoslavijo pade na 64,8 kg na hektar. Letos pa načrtujejo, naj bi potrebovali 163 kg čistih hranil, pa po vsej verjetnosti te številke ne bodo dosegli.

Božidar Bajuk 80 - letnik

V soboto, 4. junija, je v Mendozii dopolnil 80 let življenja prof. Božidar Bajuk.

Njegova življenjska pot je potekala v domovini v gimnazijskem poučevanju kot profesorja klasičnih jezikov in slovenščine. Isto delo je opravljal tudi na raznih begunskih gimnazijah v taboriščih, v Argentini pa je dobil mesto knjižničarja na univerzi v Mendozii.

Obenem pa se je — po zgledu svojega očeta — z vso dušo tudi posvečal glasbenemu življenju. Ustanovil je pevski zbor v Mendozii, in ga vodil po smrti očeta Marka prav do zadnjih let, ko je zaradi bolezni prepustil vodstvo nečaku Marku, dokler ni ta odšel v Evropo; tako sedaj zbor poje kar brez dirigenta, saj ga je profesor Božidar Bajuk dobro vzgojil. S tem zborom je tudi gostoval v Buenos Airesu, v domači Mendozii pa je vedno spremljal vse prireditve.

To večer smo imeli v Slovenskem domu prirsčno slavje. V krogu svoje družine, sorodnikov in prijateljev, navzoča sta bila tudi slovenski dušni pastir Jože Horn in župnik Ivan Tomažič, ki je po težki operaciji že toliko okreval, da se je mogel udeležiti slovesnosti v Domu. Pevski zbor je jubilarntu zapel v pozdrav nekaj pesmi. Čestital mu je v imenu zbora Stane Grebenc.

„Spodobi se, da svojemu pevovodji zapojemo nekaj pesmi. Morda ne bodo podane na višini, kot bi bile pod njegovo taktirko, zapelj jih bomo z najboljšim namenom in z željo, da bi vam ugajale, v nas vseh pa zbudile plemenita čustva in lepe spomine na nekdanje dni.“

Navadno se ob pomembnejših življenjskih jubilejih pomudimo ob

LJUBLJANA — Dvočlanska družina bi v bodoče dobila 50 kv. m. veliko družbeno stanovanje. Spremembo te stanovanjske normative naj bi sprejele stanovanjske skupnosti v Sloveniji, vendar ne bi spreminjali drugih: trličanska 62 kv. m. štiričlanska 74, petčlanska 82.

MARIBOR — Iz grozdja, ki ga je obrodila več kot štiristoletna trta žametovka na Lentu, so iztisnili kakih 40 litrov vina, ki so mu izvedenci prisodili 17,3 točk. To pomeni, da je vino kakovostno (najvišja ocena 20).

KOPER — 18. srečanje slovenskih lutkarjev je bilo v koprskem gledališču. Ugotovili so, da se boljša kakovost in izvirnost predstav, tako da ne zaostaja za svetovnimi tokovi. Izrečeno je bilo priznanje lutkarju Jožetu Zajcu.

LJUBLJANA — Na slovenskih železnicah je vožnja varnejša kot prej, so ugotovile statistike. Lani je umrlo le 33 ljudi na železniških nesrečah, od katerih je bila železnica odgovorna le za eno. Od drugih je bilo 18 samomorov.

KRANJ — Na sejmu gozdarstva in kmetijstva so prikazali med novostmi osvežilno pijačo, imenovano pinko, iz pinjenca s primešanim sokom maracuje in marelice; kravja farma pri Cerkljah pa je predstavila uporabo računalnika, s katerim bodo dosegli smotrnejšo porabo krmil, večjo količino mleka in nižje stroške.

LJUBLJANA — Slovenski glasbeni dnevi so se pričeli v Cankarjevem domu. Obsegali so vse zvrsti slovenske glasbe: od komorne prek simfonične do operne. Poleg šestih koncertov in premiere švarove Slovo od mladosti, o Prešernu so tudi mnogi tuji muzikologi razpravljali o slovenski glasbi v preteklosti in danes.

POSTOJNA — 170 let Postojnske jame so praznovali 14. aprila; leta 1818 je namreč domačin Luka Čeč preplezal steno nad podzemeljsko Pivko in odkril notranje dele jame. Odprli so razstavo o odkrivanju in raziskovanju jame, prvega maja pa so v notranjosti imeli koncert. Načrtujejo še osrednjo prireditev, ko bo 29. septembra pred vhodom koncert virtuosinje Dubravke Tomšič Srebotnjakove.

slavljenčevi življenjski poti in vsem, kar je v zvezi z njegovim delovanjem. Ker bi iz tega gradiva lahko nastala cela knjiga, ne bomo nocoj o tem razpravljali.

Zelo primerno pa je, da se nocoj spomnimo in pomudimo pri slavljenčevih starših, se zahvalimo očetu Marku in materi Amaliji, da sta dala našemu jubilarntu telesno življenje, ga vzgojila in napolnila, da je svoje življenjske naloge mogel uspešno vršiti.

Naša največja in najiskrenejša zahvala pa gre Stvarniku, ki vas je od spočetja pa do danes držal na svoji desnici, kot poje psalmist, vas obdaroval s številnimi talenti, vas vodil po pravi poti in vas podpiral s svojim blagoslovom.

Prirsčna zahvala gospej Cilki, zvesti soprog, ki že več kot 50 let skrbi za vas in vas v vsem z razumevanjem spremlja.

Končno zahvala vam, ki ste prejele talente v sebi odkril, jih koristno

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

KRSTA: V cerkvi Marije Pomagaj je bil krščen Pavel Danijel Mehle, sin Janeza in Olge roj. Pregelj. Botrovala sta Marijan Mehle in Cvetka Pregelj, krstil pa je Tone Bidovec.

V župni cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bil krščen 3. aprila Luka Aleksander Bustos Kociman, sin Edvarda in ge. Ivica roj. Kociman. Za botra sta bila ga. Anica Sušnik por. Kocjančič in Janez Kocjančič. Krstil ga je g. Jože Bokalič CM.

Vsem staršem iskreno čestitam!

Nov diplomat: Na Katoliški univerzi v Buenos Airesu je končala študije in postala advokatinja Monika Mavrič por. Beltrami. Želimo ji veliko uspeha.

UMRLI SO OD 20. do 23. aprila 1988:

LJUBLJANA — Anton Pušnik; Viktorija Dovič, 88; Anton Velkavrh (Francetov Tone); Pavla Golobič roj. Krampej; Jože Jurič; Pavel Kunaver, 99; Pavla Marija Kocjančič (prva slov. zobozdravnica); Marija Filipič roj. Tanško; Ivan Hosner; Jože Trtnik; Stefanija Trnovec roj. Bradaška; Anton Križman; Alojz Petek; Franjo Murgelj, 88; Marijan Brun; Albin Čerin, 87; Alojz Megušar.

RAŽNI KRAJI — Stanislav Blatnik, 79; Dvor pri Žužemberku; Nazario Auber (Jeto Zajc), Koper; Katja Vovčeko, Dovško; Julijan Mejač, Globoko pri R. Toplicah; Franc Razboršek, Zagorje ob Savi; Miha Horjak, Šmarjeta; Jože Osolin, Radomlje; Marija Drnovšek, Trbovlje; Neža Sušteršič, Škofja Loka; Franc Potočnik, 80, Celje; Ladislav Bračun, R. Slatina; Alojzij Petrič, 87, Predoselj; Marjetka Žveglja, Šmarje-Sap; Viktor Pogačar, Kranj; Drago Gašparovič, Domžale; Marija Šalomon, roj. Ribič, Sevnica; Slavko Hrobat, Dobrovlje; Oskar Jamnik, biseromašnik, Celje; Vera Modic, Rakek; Franci Klemenčič, Gorenja vas; Roman Šubic, Žiri; Marta Bučar roj. Zagorčnik, Polzela; Franc Sekne, 86, Kranj; Jožefa Steržaj roj. Križman, 82, Kopanjski; Emilija Peternej roj. Perne, Tržič; Kristl Kranjc, 72, Prešladi. Ivan Kokalj, 77, Bled; Franciška Končar, 83, Zg. Hotič; Antonija Čuk roj. Vavken (Čukova mama), 77, Gor. Logatec; Janez Pirjevec, 56, Gradec; Ana Gorše roj. Viškova, Preska; Ivan Dečman, Šentjur; Ivanka Dimc roj. Podboršek, Domžale; Karol Grimšič, Rimske Toplice; Zofija Gregorčič, Celje; rev. Marko Levstik, Dol. Straža; Bojan Grobin, Rogaška Slatina; Uroš Cajhen, Domžale; Lina Bončina, 77, Idrija; Marija Lambergar, Šmartno pri Litiji; Ana Zabukovec roj. Kunej, Brestanica; Franc Štebal, Radomlje; Franc Grojzdek, Šentjakob ob Savi; Jože Možgon, Šentjur; Marija Rezdevšek roj. Božjak, 84, Senovo; Anton Obid, Kokrica; Franc Grivec, Dobrič.

uporabil, da so v vsem vašem delovanju obrodili bogate sadove.“

Med slovesnostjo večerjo je spregovoril tudi jubilarnt. Zahvalil se je navzočima zdravnikoma, ki skrbita za njegovo telesno zdravje, vsem navzočim za voščila in čestitke. Spomnil se je začetkov svoje pevске kariere in kako je postopoma sprejemal vedno odgovornejša mesta, tako v svojem poklicu kot pri Pevski zvezi, ter prvih let življenja v Mendozii. V mislih se je povrnil v domovino, poromal na sv. Višarje, kjer je poslušal napovedi prof. Ehrlicha, ko je dejal, da „dokler bo slovenski narod Boga častil in molil v slovenskem jeziku, se ni bati za njega obstoj.“ Prof. Bajuk je končal svoje razmišljanje s podobnimi besedami: „Dokler se bo v Slovenskem domu na ulici Urquiza 335 pelo, molilo in govorilo v slovenskem jeziku, se ni bati za obstoj slovenske skupnosti v Mendozii.“

Jubilarntu je častital tudi Rudi Hirschegger, ki mu je v priložnostnih verzih želel brez konca let, kot je številka 80 brez začetka in konca.

Slavnost se je nadaljevala v veseljem razpoloženju, napitnicah in splošnem zadovoljstvu, do zgodnjih jutranjih ur.

S. G.
Profesorju Božidarju Bajuku se mora zahvaliti tudi naš list. Že od vsega početka bivanja v Mendozii je pošiljal redno poročila o društvenem življenju Slovencev tamkaj. Vestno je zapisoval kroniko, ki smo jo imeli možnost brati skoraj v vsaki številki. Še sedaj nam pošilja poročila, in upamo, da nam bi jo še dolgo vrsto let. K njegovemu jubileju mu čestita tudi Svobodna Slovenija v imenu vseh Slovencev v Argentini in se mu zahvaljuje za vse kulturno delo, ki ga opravlja med nami. Na mnoga leta!

BUENOS AIRES

ZEGNANJE PRI MARIJI POMAGAJ

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši je bilo 29. maja žegnanje ob priložnosti 40-letnice našega prihoda v Argentino.

Letos je bilo to žegnanje še posebej pomembno, saj so ob tem postavili v Slovenski hiši doprsna kipa dveh zaslužnih duhovnikov. Takoj pri vходу sedaj stoji kip ustanovitelja Slovenske hiše in slovenske cerkve msgr. Antona Oreharja, ki ga je izdelal akad. kipar France Ahčin v žgani patinirani glini. Ob vходу v dvorano pa je bil postavljen kip našega duhovnega pastirja škofa dr. Gregorija Rožmana, ki ga je pred leti izdelal akad. kipar France Gorše, in ki je nekoč stal v semenišču v Adrogeju.

Pred mašo je prelat dr. A. Starc blagoslovil oba kipa, nato pa opravil slavnostno žegnanjsko mašo, med katero je ubrano pel mladinski pevski zbor s Pristave pod vodstvom Anke Gaserjeve.

Po maši so lahko gostje posedli v dvorani k dobremu kosilu, po katerem sta msgr. A. Starc in T. Bidovec v imenu odbora za Slovensko hišo podala kratek pregled dela v preteklem letu.

Žegnanje se je zaključilo s popoldanskimi litanijami v cerkvi Marije Pomagaj.

San Luis

SLOVENC V VILLA MERCEDES

Villa Mercedes je mesto, ki je oddaljeno 90 km od glavnega mesta province San Luis. V tem kraju so pred dvema letoma in pol bratje Oblak pričeli graditi novo tovarno „Cerramientos Martin“ in ob njej je

II. Kulturni večer SKA

Tone Brulc, tajnik SKA, je 21. maja 1988 predstavil „Časomer življenja“ Leva Detela, plodovitega dvojezičnega in vendar nepoznanega med nami, ali vsaj ne zadosti poznane slovenskega pisatelja, pesnika, esejista in dramaturga.

Detela je zdome kakor mi, vendar v njegovem „Časomeru“ beremo, da je prišel do svojih današnjih pričanj po drugačni poti in kasneje, po lastnih izkušnjah.

Morda bo kdo mislil, da Detela ne bi smeli objaviti pri SKA, zato je predavatelj že vnaprej zavrnil očitke: SKA je pluralistična in dovolj široka tudi za avantgardiste, moderniste in inovatorje. Prav to pa Detela v tem delu ni, ker gre za njegovo biografijo. Poznali smo Detela po grotesknosti situacij, po fantastičnosti oseb, po blodni satiričnosti; vendar tega v „Časomeru“ ni. Detelov slog je umirjen, brez ekscentričnosti, razen odlomkov iz otroškega dnevnika, ki nam kažejo rast pisatelja. Detela opisuje prihod „novega človeka“, ki so ga poškušali ustvariti novi oblastniki; prehod iz „staroslovenske“ družbe v novo, komunistično. Ta prehod je bil zanj žalosten, ker ga je vse še spominjalo na staro družbo, ki je pa ni poznal, le slutil je, da je morala biti boljša.

Predstavitelj je prebral tudi nekaj tekstov Detelje in Merlakove in jih primerjal tako v slovensčini, kakor v nemščini. Medtem ko se Detela v slovensčini umirja in se bolj uveljavlja v nemščini, dobimo Merlakovo močnejšo in izrazitejšo v mladostnih letih.

V predavanju je bil omenjen tudi tisti incident iz leta 1975 na Dunaju, ko je M. Kmecl napadel Detela v zborovanju PEN kluba. Ker se je zadeva med nami komentirala, ne bo odveč, če navedemo citat iz Nove revije, kjer je D. Rupel obravnaval zadevo, in sicer v opombi za Kocbekov „Dnevnik“ 1975-76, katerega je pripravil za objavo.

V Novi reviji 65-66, str. 1542-1557 takole predstavi epizodo na dunajskem kongresu PEN, katerega se je udeležil kot član delegacije sloven-

začela rasti mala slovenska skupnost.

Danes je že naseljenih sedem družin in tudi nekateri posamezni Slovenci.

Kakor vsako leto za časa praznika Marije Pomagaj je bil tudi letos pastirski obisk v Mendozii in San Luis, a letos je msgr. dr. Alojzij Starc obiskal tudi nas in sicer na argentinski praznik 25. maja.

Na ta obisk smo se že nekaj časa pripravljali. Pozdravili smo prelata pred novimi hišami. Božo Urbančič mu je izrekel dobrodošlico ter predstavil slovenske družine, ki živijo v tem mestu.

Ker je več slovenskih otrok, imamo tudi slovensko šolo, katero smo imenovali po pesniku in pisatelju Mirku Kunčiču. Letos jo obiskujeta le dva učenca, a v prihodnjih letih se bo število povečalo.

Otroci so nato zapeli dve slovenski pesmi: „Sijaj, sijaj sončece“ ter „Jaz pa pojdem na Gorenjsko“, Andrejka Zupanc je deklamirala pesem: „Brezjanski Mariji“, mala Natalija Jemec pa je podarila dr. Starcu slovenski šopek, za katerega se je toplotno zahvalil. Sledila je sv. maša po kateri je blagoslovil nove hiše ter vsaki družini podaril lepo sliko Marije Pomagaj.

Odpeljali smo se do dvorane, kjer smo v lepo okrašeni jedilnici imeli skupno kosilo ter mnogo prijateljskega razgovora.

Zahvaljujemo se msgr. Alojziju Starcu za obisk in Tonetu Oblaku, ki nam je omogočil srečanje. Upamo in želimo, da bi nas msgr. vsako leto obiskal in nas tako duhovno povezal z vso ostalo slovensko skupnostjo.

Tu naj še omenimo, da je letos 21. maja v tukajšnjem Kulturnem domu pod okriljem mesta Villa Mercedes na Mednarodni dan muzejev razstavljal svoja dela tudi član naše slovenske skupnosti Božo Urbančič kot edini posebej povabljeni slikar. Njegove slike so vzbudile veliko zanimanje.

J. K. Z.

skega PEN-kluba:

„Na dunajskem kongresu je nastopil tudi Lev Detela, do njega in do njegovega nastopa pa je imela slovenska delegacija vnaprejšnje negativno stališče, ki se je odrazilo tudi v mojem poročilu, ki se (na tem kritičnem mestu) glasi takole: (Prišlo je) do izpada „odposlanca“ kar dveh centrov (avstrijskega in izjanskega) PEN, emigranta Leva Detela, ki je pripovedoval izmišljotne o „preganjanem“ pesniku Edvardu Kocbeku... Podpredsednik slovenskega PEN Miloš Mikeln je dovolj plastično opisal primer, pri čemer je poudaril, da Kocbeku nihče ne odreka njegovega pomena kot pesnika in umetniškega ustvarjalca, da pa slovenski partizani in slovenska družba ne morejo molčati, če je ta pisatelj prišel v konflikt s tistim, za kar se je v narodnoosvobodilnem boju zavzemal in boril.“

Jasno je, da danes o stvari mislim nekoliko drugače in da se mi z današnjega vidika moja formulacija zdi — če nič drugega — naivna. Pri svojem „poslanstvu“ in pisanju sem leta 1975 upošteval moment, ki se mi danes zdi zgrešen in nepomemben: da moramo namreč slovenski odposlanci v inozemstvu „držati skupaj“ in se vesti „patriotično“ v tem smislu, da svoje „umazano perilo“ operemo doma, zunaj pa kažemo lep obraz.“ — Tako Rupel.

S tem popravljam lastno pripombo v debati, ki je sledila predavanju: po spominu sem navajal in zamenjal Kmeclja z Ruplom. A v bistvu pripomba vendar drži. En član tiste delegacije danes priznava, da se je zmotil v svoji oceni Detelovega nastopa in dela sploh, da je bilo njegovo tedanje zadržanje zgrešeno. Ob pripravi Kocbekovega dnevnika je namreč Rupel mogel jasno zaznati, da je bil pesnik v tistih letih resnično preganjan.

Tako se nekatera nasprotovanja, nesporazumi in negativna stališča med nami le poravnava. Dejanje avtokritike je plemenito dejanje in Ruplu samo v čast; pomeni pa tudi priznanje Deteli.

V. R.

MALI OGLASI

STANOVANJE

Iščem sestanovalko, starejšo gospo (svojo sobo). Barrio Núñez. T. E. 701-3999.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk. T. E. 762-2840.

ARHITEKTI

Andrej Duh — izdelovanje načrtov, vodstvo in gradnje del v Bariločah in okolici; nepremičninski posli. P. Moreno 991, 5. nadstr. C — 8400 Bariloche.

ZDRAVNIKI

Bogomila Rebozov, psihologinja — tehnobna, nespečnost, potrtost, splošni živčni in duševni problemi. — Moreno 458, I. 7, La Lucía, T. E. 799-8823 (po 19. uri).

ZA DOM

POHIŠTVO: za jedilnice, spalnice, dnevnice, moderne in angleški stil. Martin Kovacic — T. E. 765-1682.

PREGELJ in sinovi: izdelava kuhinjskega pohištva; Montevideo 35 - Tablada - T. E. 652-8157.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 211, San Miguel, T. E. 664-4374.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov. Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel. T. E. 664-1656.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik, ponedeljek, sredo, petek od 17. do 19., Don Bosco 168 — San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Peia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - Tel. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle — vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 14. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 765-1266 - Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure. (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10,30 do 12,30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritličju poslopja Sloge, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 16.—19. ure. T. E. 658-6574 — 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Urađuje ob četrtkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10,30 do 12,30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 Tel. 651-1760 - Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9,30 do 11,30 (gdč. Julka Moder).

Cena največ štirih vrstic A 5.- za enkratno objavo, za ves mesec — 4 številke — A 15.-.

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE!

● Marijine pesmi cerkvenega pevskega zbora v Medjugorju ● Kasete narodnih itd. ● Splošne informacije ● Uradni prevodi ● Posredovalnica dela ● Pravna posvetovalnica (dr. Jože Dobovšek) — po predhodni prijavi ● Slovenske knjige ● Reliefe A. M. Slomška ● Pokrajinske slike.

POSLOVNA PISARNA ZA ČLANE V PRITLIČJU S L O G E MORENO 129 - Ramos Mejía od 15.—19. ure.

KOLINE

na Pristavi

Sobota, 11. junija

Od 18. ure naprej prodaja za dom.

Priporočamo prednaročila (osebno ali telefonsko).

Nedelja, 12. junija

KOSILO

Zaradi popoldanske Telovske procesije bo kosilo točno ob 12. uri.

"STEBRI VZAJEMNOSTI"

Knjiga o socialni solidarnosti in zadrugi ideji. Napisal dr. Marko Kremžar. — Izdala in založila Kreditna zadruga SLOGA. Predstavitel knjige slovenski javnosti bo v petek, 17. junija 1988, ob 20. uri v prostorih Sloge na Bmé. Mitre 97 — Ramos Mejía.

Knjigo poklanja Sloga pred vstopom v svoje 35. leto in ob 70-letnici smrti očeta slovenskega združništva dr. Janeza E. Kreka tistim svojim članom, ki imajo

KARTO SLOGA.

OB ROBU

Poljsko zunanje ministrstvo je šestim inozemskim časnikarjem očitalo, da so o stvarkah v poljskih pristaniših enostransko poročali in s tem kršili poljska pravila. Dopisniku nemške televizije ARD ter sodelavcu agencije DPA pa je celo zagrozilo, da jim bo odvzelo časnikarsko dovoljenje, če bodo tako ponovno poročali. Korespondenta agencij AP in Reuter so tudi ostro posvarili, ker sta, sicer s pismenim dovoljenjem stvarkajočega komiteja, prišla v pristanišče skozi ozka vrata. Čeprav jih pri vhodu policija ni ovirala, jih je pa pri izhodu vendarle zadržala.

Agencija DPA v Hamburgu je zavrgla poljske obdolžitve ter dokazovala, da je njihov dopisnik svoje časnikarsko delo vestno vršil s tem, da je nepristransko poročal o notranjih poljskih kontroverzijah.

ODBOR SLOVENSKEGA DOMA V SAN MARTINU

vključno vabi vse člane in prijatelje doma

na

OTVORITEV in BLAGOSLOVITEV nove dvorane - salona

v soboto, dne 18. junija ob 20.

SDO-SFZ

Slomškov dom

vabita vso mladino nad 18 let starosti na razgovor

O LJUBEZNI,

ki ga bo vodil župnik Jože Bokalič, v soboto, 18. junija, ob 19. uri.

OBVESTILA

SOBOTA, 11. junija:

Večer z Marijo v Slovenski hiši ob 19.15 v priredbi zveznih odborov SDO in SFZ.

NEDELJA, 12. junija:

Slovenska procesija Sv. Rešnjega telesa v Don Boskovem zavodu ob 15.30. Na Pristavi v Castelarju družinsko kosilo-koline točno ob 12. uri.

PETEK, 17. junija:

Zadruga SLOGA predstavi v svojih prostorih ob 20. uri novo knjigo dr. Marka Kremžarja: „Stebri vzajemnosti“.

SOBOTA, 18. junija:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri. V Domu v San Martinu ob 20: otvoritev in blagoslovitev nove dvorane - salona.

4. kulturni večer SKA: ob 20. v Slovenski hiši: France Papež - Tri Slovenije v skupnem kulturnem prostoru. V Slomškovem domu ob 19 razgovor „O ljubezni“.

NEDELJA, 19. junija:

V Carapachayu kosilo in domače koline.

NEDELJA, 26. junija:

Proslava šolskih otrok na čast sv. Alojziju s sv. mašo in igro.

SDO

vabita vso mladino in vse slovenske družine, da skupno preživimo

SFZ

VEČER Z MARIJO

v soboto, 11. junija, ob 19.15 v Slovenski hiši.

Slovenska kulturna akcija

4. kulturni večer

FRANCE PAPEŽ

Tri Slovenije v skupnem kulturnem prostoru

v soboto, 18. junija, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Turizem

Letalske in pomorske vožnje, ekskurzije, skupinska potovanja in vse informacije vam solidno in strokovno pripravi: CADAQUES Empresa de Viajes y Turismo - Florida 470 - 4. nadstr., pis. 411, Buenos Aires - Tel. 322-6648. Se priporoča: Zupan Jure, direktor

Slovenski dom Carapachay

V NEDELJO, 19. JUNIJA

KOSILO — DOMAČE KOLINE

Koline bodo na razpolago v soboto, 18. od 17. ure naprej.

Lepo vabljeni!

Teze za ustavo republike Slovenije

2

II. PRAVICE ČLOVEKA IN DRŽAVLJANA

Vsakdo ima pravico, da svobodno izraža pripadnost svojemu narodu ali narodnosti, da goji in izraža svojo kulturo, uporablja svoj jezik in pisavo. Državljanom republike Slovenije, ki niso slovenske narodnosti, so v Sloveniji zajamčene iste pravice kot državljanom slovenskega rodu.

Svoboščine in pravice človeka in državljana so omejene samo z enakimi svoboščinami in pravicami drugih ter z dolžnostmi in omejitvami, ki so jih državljanji sprejeli s to ustavo, in ki jih določa zakon.

Temeljnih pravic in svoboščin ni dovoljeno izrabljati za razpihovanje nacionalnega rasnega ali verskega sovraštva in nestrpnosti, ali za spodbujanje h kaznivim dejanjem. Prepovedano je propagiranje vojne ali hujskanje k idejni nestrpnosti, k zapostavljanju in nasilju.

Pravica do zasebnega življenja

Vsakemu človeku je zagotovljena pravica do spoštovanja njegovega zasebnega in družinskega življenja in doma. Nikogar ni dovoljeno žaliti, škodovati njegovemu ugledu ali ga neutemeljeno vznemirjati. Vsak človek ima pravico do zakonite za-

ščite pred takšnim vmešavanjem, žalitvami ali škodovanjem.

Stanovanje je nedotakljivo. Nihče ne sme brez odločbe, izdane na podlagi zakona, vstopiti v tuje stanovanje ali v druge prostore in jih preiskovati brez dovoljenja stanovaleca. Pri preiskavi mora biti zagotovljena prisotnost državljana ali njegovega zastopnika.

Svoboda in tajnost dopisovanja in vseh drugih oblik sporočanja sta z ustavo zajamčeni in nedotakljivi.

Pravica do osebne svobode

Vsakdo ima pravico do osebne svobode in osebne varnosti.

Prepovedano je od kogarkoli zahtevati, naj opravlja prisilno ali obvezno delo.

Vsi državljanji Slovenije in vsi ljudje, za katere ni z zakonom določenih omejitev za bivanje v republiki Sloveniji, se smejo svobodno gibati po njenem ozemlju in si prosto izbirati prebivališče. Vsak državljan ima pravico svobodno zapustiti državo in se začasno ali za stalno naseliti v tujini in vsakdo se lahko kadarkoli vrne v domovino.

Sodno varstvo pravic in svoboščin

Vsakdo ima pravico, da o njegovih pravicah in obveznostih in o kakr-

šnihkoli obtožbah proti njemu javno ter v zakonitem roku odloča neodvisno in nepristransko, z zakonom ustanovljeno sodišče.

Sodne obravnave so javne in sodbe se izrekajo javno. Tisk in javnost sta lahko izločena iz dela ali iz celotnega postopka v interesu morale in če to zahtevajo koristi mladoletnikov ali zaščita zasebnega življenja strank, in v primerih, ko bi javnost po oceni sodišča lahko škodovala interesom pravičnosti.

Vsi ljudje so enakopravni pred sodiščem. Vsakdo ima pravico do enakega varstva svojih pravic v postopku pred sodiščem in državnimi ter drugimi javnimi organi, ki odločajo o njegovih pravicah, obveznostih in interesih.

Funkcionarji države in uslužbenci javnih ustanov so odgovorni za dejanja, s katerimi so kršene pravice človeka in državljana. V takšnih primerih velja civilna odgovornost tudi za državo in državne organe in javne ustanove.

Osebna varnost med sodnim postopkom

Kdor je obtožen kaznivega dejanja, velja za nedolžen, dokler ni sodno ugotovljena in s pravdomočno sodbo potrjena njegova krivda.

S človekom, ki mu je bila odvzeta prostost, je treba ravnati spoštljivo do njegovega dostojanstva, integritete njegove osebnosti in nedotakljivosti telesa.

Obdolženci morajo praviloma biti ločeni od obsojencev in zanje mora veljati poseben red. Mladoletni obdolženci morajo biti ločeni od odraslih in o njihovih primerih je treba razpravljati in odločati kar najhitreje.

Pripor, pregledi, osebne preiskave in vse druge oblike omejevanja osebne svobode so dovoljene samo na podlagi utemeljene odločbe sodišča in samo na način, ki ga določa in dovoljuje zakon.

Samo v nujnih primerih, ki so izrecno določeni z zakonom, sme organ javne varnosti sprejeti začasne ukrepe. Če sodišče v naslednjih osemindesetih urah teh ukrepov ne potrdi, jih je šteti za preklicane.

Priprta oseba mora biti v jeziku, ki ga razume, takoj obveščena, zakaj je pripravljena v česa obdolžena. V čim krajšem času ji mora biti tudi pismeno sporočena obtožba, ki je vložena proti njej.

Oseba, ki je prijeta ali pripravljena zaradi kaznivega dejanja, mora biti v najkrajšem času izročena sodišču in v zakonitem roku obsojena ali oproščena. Na prostosti ostane, če po oceni sodišča ni nevarna za javni red in mir, in če je mogoče dobiti jamstvo, da se bo udeležila sodne obravnave in vseh drugih nujnih postopkov.

Oseba, ki ji je bila odvzeta prostost, ima pravico začeti postopek za sodno preverjanje in oceno zakonitosti in utemeljenosti pripora.

Nezakonito in kaznivo je vsako telesno in moralno nasilje nad osebami, ki jim je kakorkoli omejena prostost. Prepovedano in kaznivo je kakršnokoli izsiljevanje priznanj in izjav.

Vsakdo, ki je bil nezakonito prijet ali je bil žrtev nezakonitega pripora, ima pravico do odškodnine.

Vsakomur, ki je obtožen kaznivega dejanja, so zajamčene naslednje pravice:

— biti v najkrajšem času in v njemu razumljivem jeziku podrobno obveščen o naravi in razlogih obtožbe.

— imeti na razpolago potreben čas in nujne olajšave, da pripravi svoj zagovor in sodeluje z zagovornikom, ki si ga izbere;

— biti sojen brez večje zamude;

— biti navzoč pri obravnavi in se zagovarjati sam ali imeti zagovornika, ki si ga je izbral oziroma biti obveščen o tej svoji pravici in dobiti vselej, kadar to terja pravica, zagovornika po uradni dolžnosti in to brezplačno, če ga ne more plačati;

— slišati ali predlagati, naj drugi slišajo priče, ki ga obremenjujejo, in zahtevati prihod in zasliševanje prič obrambe ob enakih pogojih, kot veljajo za priče obtožbe;

— ne biti prisiljen, da bi pričal proti samemu sebi ali priznal krivdo.

V postopku proti mladoletnikom je treba upoštevati njihovo starost in koristi prevzgoje.